

# Per què fer teatre a l'escola?

Montserrat Nadal,  
coordinador de Pissarra

En aquesta breu introducció volem incidir en alguns dels aspectes pels quals és interessant fer teatre a l'escola.

## *El teatre afavoridor de la llengua oral*

Un dels problemes que ens hem trobat sempre pel que fa a l'ús de la llengua és el decebedor resultat obtingut que constatam quan sortim fora de l'àmbit de l'aula – de vegades fins i tot dins-, al pati o al carrer; sembla que tota la feina feta amb els alumnes desaparegui com per art d'encanteri. Per intentar solucionar aquest problema hem de cercar tots els mètodes possibles que proporcionin una interacció constant entre els alumnes amb la llengua. Una possibilitat que porta a uns resultats molt positius és introduir de manera regular l'activitat teatral dintre de l'aula. El teatre, amb totes les seves variants (joc dramàtic, improvisació, teatre llegit...) esdevé una eina per a la formació integral de l'alumne i, per tant, també de l'aprenentatge i adquisició de la llengua.

Si tenim en compte el procés evolutiu de l'infant veim que la imitació –base de les activitats teatrals- apareix ben aviat. L'infant observa com actua l'adult: primer imita amb el model present però cap als dos anys ja és capaç d'imitar sense tenir la referència al davant cosa que fa que s'encaimini cap al joc simbòlic. Amb el joc simbòlic l'infant fa una passa més: no imita sinó que modifica i transforma la realitat, segons les seves necessitats i els seus desigs. El nen assaja la integració a la societat adulta, comença a dominar les regles de la llengua, imita el parlar dels adults, les estructures de la llengua, comença a adonar-se dels nivells de llenguatge (va a comprar amb els pares i sent com el botiguer els tracta de vostè, com s'usen els verbs, quines expressions de cortesia es fan servir...)

Cal que a l'escola aprofitem aquesta necessitat de representar el món i introduïm les activitats de teatre a l'aula

El teatre, amb totes les seves variants, esdevé una eina per a la formació integral de l'alumne

que tinguin, entre altres objectius, el domini del llenguatge com a mitjà de coneixement i de comunicació alhora.

## **PER QUÈ AJUDA EL TEATRE A L'ÚS DE LA LLENGUA?**

### *Perquè és una activitat lúdica*

I com a activitat lúdica se la prenen els alumnes. Saben que el teatre és un joc, on s'han d'acceptar unes regles, certament, però que els dóna un ampli marge de maniobra. Hi ha moltes maneres de representar un personatge i l'alumne cerca la manera que a ell li va millor, amb la que s'hi troba més a gust i ho fa mitjançant gestos però també jugant amb la veu. L'actor s'expressa i es diverteix al mateix temps.

## Saben que el teatre és un joc, on s'han d'acceptar unes regles

d'estar molt atent a què li diuen. Una actitud que haurien de conservar en qualsevol conversa espontània.

### *Perquè reforça la memòria*

Quan es tracta de treballar un text teatral, no hem d'oblidar la importància que hi té la memorització.

L'alumne memoritza un seguit de frases, de vegades moltes, que després haurà de reproduir. Un conjunt de frases ben estructurades, amb un vocabulari correcte i divers, amb expressions i frases fetes que actualment van quedant oblidades i que l'alumne aprèn, recorda i reproduceix moltes vegades de manera espontània. Si aquestes expressions les aprenen d'un text teatral l'efecte és similar: als alumnes els agraden aquestes frases fetes, aquestes expressions curioses, aquests mots divertits que no han dit ni han sentit mai abans i que, a força de repetir-les, se'ls queden gravades a la memòria. A més, només de pensar amb com s'exercita la memòria aprenent un paper més

### *Perquè ajuda a aprendre a escoltar*

Una qüestió que no ens pot passar desapercebuda i que està estretament lligada amb l'expressió oral és la capacitat d'escoltar. Sovint als nostres escolars els costa escoltar, es distreuen fàcilment, els explicam coses que a ells no els interessin... Quan els alumnes fan teatre han de tenir i tenen molt present que han d'estar atents al diàleg. Normalment en una obra per a ser representada per nins de primària, els textos són molt àgils i els personatges van intervenint amb fluïdesa. És aquesta una de les qüestions per les quals els nins i les ninies han d'estar molt atents al peu que se'ls dona per intervenir i ho faran amb el ritme i l'expressió adequada. També a l'hora d'interpretar una improvisació el fet d'escoltar és imprescindible.

Si es vol continuar un diàleg improvisat no pot ser que l'alumnat només estigui pendent del que diu sinó que ha

Als alumnes els agraden aquestes frases fetes, aquestes expressions curioses, aquests mots divertits que no han dit





o menys llarg, el fer teatre ja es podria considerar com a molt positiu.

#### *Perquè ajuda a perdre la vergonya*

El nin i la nina trenquen alguns prejudicis que costarien d'eliminar amb altres mètodes. Tot i que des de bon començament els és difícil trencar el gel, de mica en mica ho van fent, fins a aconseguir, en la majoria de casos, canvis força espectaculars en la conducta de cadascun d'ells.

Per a alguns infants parlar en públic, encara que el públic siguin els seus mateixos companys, i a més fer-ho amb veu alta i clara és una quimera. El sol fet de ficar-se a la pell del personatge fa que es formi com un escut protector del sentit del ridícul i per extensió de la vergonya: qui parla, qui diu aquestes coses, qui actua d'aquesta altra manera, qui s'abraça aquest noi no sóc jo sinó el personatge al qual represent. Els mestres que vulguem fer teatre amb infants amb greus dificultats a l'hora d'expressar-se en públic hem d'arribar a això: que l'alumne s'adoni que quan el públic riu, calla, crida o xiula no ho fa dirigint-se a l'actor sinó al personatge que interpreta.

Amb aquells condicionants eliminats o minvats és clar que l'alumne també s'atrevirà a expressar-se sense tants temors amb una llengua que potser encara no domina plenament.

## El nin i la nina trenquen alguns prejudicis que costarien d'eliminar amb altres mètodes

#### *Perquè enriqueix el vocabulari de l'alumnat*

Tal com s'ha explicat a l'apartat dedicat a la memòria quan llegim textos teatrals adequats a alumnes de primària, ens n'adonem que es tracta de textos força ben escrits, amb un vocabulari ric, però viu, variat i sovint amb expressions divertides. No cal dir que això fa que els alumnes, al cap d'un temps de contacte amb aquest model de llengua, s'hi hagin familiaritzat bastant: en coneixen l'estructura i el significat, el context on l'han d'usar i l'incorporen a la seva parla. ■